

3. Avilov O. Permutation entropy of EEG signals for different sampling rate and time lag combinations / O. Avilov, A. Popov, O. Kanaikin // SPS-2013, 5-7 June 2013.: proceedings. — Warsaw, 2013. — ISBN 978-1-4673-6318-1.

4. Статистика індексів світового фондового ринку [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://finance.yahoo.com>

Дербенцев В. Д.
к.е.н., доцент

Даценко Н. В.
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

STARTUP: «БІЛИЙ ЧИ ЧОРНИЙ ЛЕБІДЬ»

StartUp — це популярний тренд сьогодення, і не тільки в ІТ-середовищі. Вже понад 10 років спостерігається бум стартапів, який набирає усе більше обертів. Але необхідно зауважити, що незважаючи на те, що терміни «стартап», «стартап проекти» та «інвестування у стартапи» є широкоживаними не тільки у професійному середовищі, саме поняття «стартапу» визначено достатньо розпливчасто і не має під собою законодавчої бази.

У загальному розумінні, будь-який новий бізнес є стартапом (від англ. Start up), і в англомовних країнах такий термін використовується вже тривалий час. Однак починаючи з середини дев'яностих цей термін набув ІТ-шній відтінок — масово почали з'являтися ІТ-стартапи, розпочався так званий бум «блакитних фішок».

На даний момент терміном «стартап» називають нові проекти в галузі інформаційних технологій, які створюються з розрахунком на швидке їх практичне впровадження і високу, внаслідок цього, капіталізацію.

При цьому головними складовими стартапу є, по-перше, *ідея*, здатна принести великий прибуток; по-друге, кваліфікований і переконаний в можливості реалізації ідеї *персонал*; по-третє, наявність *фінансів*, які необхідно інвестувати в ідею на різних етапах її реалізації, поки вона ще не почала приносити прибуток.

Автору (або колективу авторів) проекту необхідно прийняти рішення: чи запускати стартап власними силами, чи доцільніше запропонувати його інвесторам. Для цього необхідно оцінити по-

зитивні і негативні риси самої ідеї, ризики реалізації та подальшого розвитку проекту.

Важливість питання грошової оцінки стартапу важко переоцінити: як автору проекту, так і потенційному інвестору необхідно оцінити його поточну вартість, очікувану ринкову ціну та капіталізацію.

Необхідно зауважити, що класичні підходи оцінки бізнесу (ринковий, доходний, порівняльний), які набули широко розповсюдження наприкінці ХХ ст., не дають об'єктивної оцінки ефективності інвестицій у стартапи.

Принципова відмінність традиційного бізнесу від стартапу полягає у тому, що в той час, коли його дохідність наближається до граничної, дохідність стартапу може прямувати до недосяжних як для стабільного бізнесу рівнів протягом відносно нетривалого часу (наприклад, Dropbox, Uber). Об'єктом оцінки стартапу є його майбутній стан з урахування ризиків проекту на кожному етапі розвитку. Для порівняння, оцінка стабільного бізнесу проводиться через призму поточного фінансового стану. Високі ризики та динамічність економічного середовища вимагають створення системи постійного контролю і супроводу StartUp-проекту інвестором, оцінки його ризиків, ефективності реалізації, потреб у фінансуванні на кожній стадії.

Прогрес на кожному етапі розвитку стартапу, а також віра інвестора у те, що проект здатен пройти усі сходинки свого розвитку впливають як на ймовірність взаємної роботи Стартапер-Інвестор, так і на оцінку стартапу.

Основні методи, які інвестори застосовують для оцінки стартапів (використання різних методів, а іноді — одного й того ж — може привести до різних результатів на різних етапах розвитку) [1-2]:

DCF (Discounted Cash Flow) — метод дисконтного грошового потоку. Визначається як майбутній грошовий потік в прогнозі на 5-10 років, дисконтований на ставку дисконту (вона залежить від ризиків — стадії розвитку країни, галузевих ризиків тощо). Цей метод не доцільно використовувати на ранній стадії створення стартапу, оскільки його оцінка дуже чутлива до ставки дисконту.

Метод мультиплікаторів — полягає у застосуванні мультиплікаторів за фінансовими або операційними метриками: «вартість/дохід», «вартість/ EBITDA» тощо. Застосовується для компаній, які успішно вийшли на ринок та знаходяться на стадії росту. Для стартапів на ранній стадії розвитку не дає адекватних результатів.

Метод порівняльних угод — застосування мультиплікаторів виходячи з M&A (злиття & поглинання). Застосування подібне до методу мультиплікаторів.

Отже, єдиного універсального підходу для оцінки стартапу не існує. Здійснення процесу фінансування StartUp відбувається нерівномірно на різних етапах його реалізації та у різних часових періодах у відповідності зі стадіями життєвого циклу, при цьому перехід від однієї стадії до іншої, більш розвиненої, відбувається стрибкоподібно (з моменту ухвалення рішення про необхідність подальшого фінансування проекту).

На наш погляд, застосування моделювання при прийнятті рішень щодо відбору стартапів допоможе інвесторам мінімізувати когнітивні помилки. Оскільки при реалізації стартапів реалізується синергетичний ефект, то на наш погляд, адекватним інструментарієм підтримки прийняття рішень може бути сучасна «математика складних систем», що ґрунтується, з одного боку, на когнітивних та нейро-нечітких моделях, а з іншого на апараті синергетики та нелінійної динаміки [3].

Список використаних джерел

1. Xie F., Ivanov V. Do Corporate Venture Capitalists Add Value to Start-Up Firms? Evidence from IPOs and Acquisitions of VC-Backed Companies // Financial Management — 2010. Vol. 3 — P. 129–152.

2. <https://habrahabr.ru/company/findstartup/blog/144521> — Сайт Частний фонд бизнес ангелов

3. *Дербенцев В. Д., Сердюк О. А., Соловйов В. М., Шаранов О. Д.* Синергетичні та еконофізичні методи дослідження динамічних та структурних характеристик економічних систем. Монографія. — Черкаси: Брама-Україна, 2010. — 287 с.

Дердяк О. О.

Херсонський національний технічний університет

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ НЕКОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Інформаційні технології (ІТ) сьогодні проникають усюди, в тому числі і в сферу діяльності некомерційних організацій (НКО). Вже очевидно, що обійтися без них НКО неможливо: ІТ — це дуже цінний ресурс розвитку організації. Технології йдуть назустріч людям,